

Vreme: 10.07.2026 08:37

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/vesti/politika/dopisnik-brisel-klaster-3-eu-srbija/>

Autori: @OnlineDanas

Teme: Evropska komisija

Naslov: Dugogodišnji dopisnik iz Brisela: Šta se dešavalo u Briselu iza zatvorenih vrata u debati o Srbiji?

3252

Dušan Gasjić, dugogodišnji dopisnik RTS iz Brisela objavio je svoja saznanja, na osnovu razgovora sa više upućenih diplomata i zvaničnika u Briselu, o tome zašto se sedam država članica EU izjasnilo protiv da Srbiji bude otvoren Klaster 3, dok je 16 zemalja to podržalo.

Gajić na društvenoj mreži Iks navodi da je debata na nivou ambasadora zemalja EU pokazala je da ni posle četiri i po godine nema konsenzusa o Srbiji. "Glavna promena u odnosu na ranije debate: Nemačka je sada u grupi koja podržava otvaranje klastera, sa Francuskom, Italijom, Grčkom, Španijom, Austrijom i drugima. Druga promena, osim poznate ocene da je klaster tehnički spreman: Evropska komisija je sada iznela i snažan politički stav u prilog otvaranja već tokom jula. Glavni argument za taj stav je da je Srbija (uglavnom) ispunila korake iz nonpejpera s kraja 2024. i uslove sa samita u Tivtu, vezane za Mrdićeve zakone, izborna pravila i medije. Savet REM doduše nije još izabran, ali pristup vlasti ocenjen kao konstruktivan", naveo je Gajić. Glavna promena u odnosu na ranije debate: Nemačka je sada u grupi koja podržava otvaranje klastera, sa Francuskom, Italijom, Grčkom, Španijom, Austrijom i drugima. Prema njegovim saznanjima, EK zasniva podršku i na navodnom uveravanju dobijenom od Beograda da će značajnije uskladiti spoljnu politiku do kraja godine, uključujući možda oblik sankcija Rusiji kao i oceni da je Srbija smanjila energetska zavisnost od Rusije i da pruža pomoć Ukrajini. "Stav EK je da EU više ne može da "pomera metu" i da neće moći da od Srbije traži više, ako ne uvaži ostvareno. Upozorava na mogući gubitak uticaja i naglašava da će vladavina prava i dalje biti glavni uslov pri ispunjavanju prelaznih merila za poglavlje 23. Zemlje koje podržavaju otvaranje Klastera 3 smatraju da Srbiji treba "dati šansu" da se geopolitički uskladi sa EU, upozoravaju protiv sive zone u svom susedstvu i u srcu regiona", piše Gajić. I dodaje da, kao i EK, smatraju da je apsurdna i kontraproduktivna dalja blokada jednog tehničkog koraka kakvo je Klaster 3, jer vodi u izolaciju Srbije u situaciji kad Albanija i Crna Gora ubrzano napreduju. "Holandija i drugi "protivnici" otvaranja smatraju da ostvareni koraci nisu "značajan napredak"; da Srbija ne zaslužuje nagradu zbog ispravljanja problema Mrdićevih zakona koji je sama izazvala. Upozoravaju na neprijateljski odnos vlasti prema civilnom društvu i medijima, kao jedan od razloga za nefunkcionalni REM i podsećaju da je EK u sopstvenom izveštaju o vladavini prava ukazala na mnoge ozbiljne probleme", nabroja Gajić. Više zemalja smatra da je Srbija, piše on, i dalje daleko od potrebnog nivoa uskladenosti sa spoljnom politikom, bez jasne geostrateške opredeljenosti za EU i značajnog napretka u toj oblasti. "U debati je doveden u pitanje tajming odluke o otvaranju u trenutku kada Srbija po svoj prilici ulazi u period predizborne kampanje. Ukratko, zemlje članice i dalje su duboko podeljene. Zagovornici otvaranja traže novu raspravu krajem ove ili početkom naredne nedelje. Irska kao predsedavajuća kaže da će razmotriti sledeće korake. Nova debata o Klasteru 3 narednih dana nije isključena. Ali bez nekih novih elemenata, teško da će dovesti do drugačijeg rezultata", zaključuje Gajić.

Ime * Komentar

